

MAGYARÁG

1940. Márc. 8

IX. No. 66

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:

ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:

TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

A békekötés lehetőségéről beszért egy képviselő az angol alsóházban

**Chamberlain bejelentette, hogy nem
hozzák nyilvánosságra az angol-orosz
tárgyalások szövegét**

London, (Rádió București, Reuter). Chamberlain miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy nem hozzák nyilvánosságra a háború kitörése előtt folytatott angol-szovjet tárgyalásokra vonatkozó adatokat. Mander képviselő azt mondotta, hogy az angol kormány ígérete szerint „fehér könyvben” közlik ezeket az adatokat. Chamberlain azt válaszolta, hogy az általános helyzet fényében újra megvizsgálták a kérdést és

megváltoztatták elhatározásukat.

Az alsóházban ismét szóba került a jövő béke esetleges feltételeinek kérdése. Mander képviselő kérte, hogy a békekötés alkalmával, a tárgyalásokon, ne csak a demokraták, hanem a német hadsereg és a nemzeti szocialisták képviselői is résztvegyenek, hogy azután az egész német nép vállalja a felelősséget.

Butler külügyi államtitkár kijelentette, hogy a kérdés nem aktuális.

Halálra ítélték és kivégeztek négy lengyel ezredest

Hága. (Rador). Hollandiában úgy tudják, hogy a német sajtó rövid hírt adott arról, hogy az inovlocravi katonai törvényszék négy lengyel ezredest halálra ítélt. A német lapok nem közölték az elítéltek neveit. Ugyanekkor a né-

met sajtó közölte, hogy a Brombergi törvényszék német ellenes tevékenység miatt halálra ítélte a 49 éves Jan Leński, a 24 éves Marian Ramion lengyel polgárokat, valamint Antoni Lesnievskit s ennek 17 éves Francisek nevű fiát.

Eredményes védekezésről számolnak be a finn jelentések

Helsinki. (Rádió București, Reuter). A finn katonai parancsnokság jelenti, hogy szárazföldön, a karéliei földszoros nyugati vidékein, a finn csapatok visszaverték a szovjet csapatok megismétlődő támadásait. A finnek védekezését tűzérő és légi haderő is támogatja. A szovjet csapatok jelentős veszteségeket

szenvedtek.

Helsinki. (Rádió București, Havas). Az egyik leningrádi katonai szaklap foglalkozik a finnországi hadjáratról és az eddigi eredmények alapján levonja a következtetéseket. Megállapítja a lap, hogy a hadjárat első része február 12-én — amikor a szovjet hadsereg a Mannerheim vonal elleni

erőteljes ostromot megkezdte — lezárult.

Bebizonyosodott, hogy a gyalogság a legfontosabb fegyvernem és gyalogság nélkül toakokkal és harci kocsikkal nem lehet háborút nyerni. A finnek védekezni tudtak a

harci kocsik ellen, a tankok pedig nem eredményesek pánik nélkül. A harci kocsiknak nincs tényleges, csak morális értékük. A cikk ismételtén leszögezi, hogy a gyalogság a legértékesebb fegyvernem.

Lázadás Etiópiában

(Rádió București, Stefani). Az olasz hatóságok jelentik Rómából, hogy Etiópiában nyugtalanságok voltak. Rend-

csinálás közben egy tiszt, három katona és három feketeinges életét veszítette.

Koronatanács volt a királyi palotában Gafencu külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet

București. (Rádió). A királyi palota minisztere közli: Március 6-án, délután 5 órakor a királyi palotában, Ofelsége elnöke alatt, koronatanácsot tartottak.

A külügyminiszter részletesen ismertette a nemzetközi helyzetet és beszámolt a kormány külpolitikájáról. A miniszterelnök beszámolt a helyzetről és bejelentette, hogy a kormány ugyanabban a szellemben és ugyanazon irányelvek alapján fogja folytatni

politikáját a jövőben is. A koronatanács tagjai érdeklődéssel hallgatták és teljes egyetértésben jóváhagyták az elterjesztéseket. A koronatanácsban résztvettek Tatarescu miniszterelnök, Prezan marsall, Vaitoianu tábornok, dr. Vaida Voievod, dr. Mironescu, Jorga, dr. Anghelescu, Argetoianu, Cuza királyi tanácsosok, Gafencu külügyminiszter és Urdareanu, a királyi ház minisztere.

Beiktatták hivatalába Giurescu propagandaügyi miniszterét

București. (Rádió). Tegnap délután 5 órakor a propagandaügyi minisztérium épületében beiktatták hivatalába Giurescu Constantint, a propagandaügyi minisztérium új vezetőjét. Az új minisztert Radian volt propagandaügyi miniszter üdvözölte. Hangsúlyozta, hogy mennyire értékei Giurescu miniszter becsületeségét, a gondolatok és a tettek toeren, valamint tudományos értékét. Személye garancia, vezetése alatt a minisztérium teljesíteni fogja fontos hivatását.

Giurescu propagandaügyi

miniszter bejelentete, hogy nem akar beszédet tartani, csak közli, hogy szerinte a propagandaügyi minisztérium összesíti a lelki erőket az együttműködés és szolidaritás jegyében. A propagandaügyi minisztérium a nemzeti védelem egyik része és ezért mindenki támogatását kéri a cél eléréséhez.

Giurescu minisztert ezután Badauta igazgató a tisztviselőkar, Sandulescu szenátor, az Újságíró Szervezet elnöke pedig az újságírók nevében üdvözölte.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

A városi színházban
kedden, március hó 12-én
Felszeghy Mária
vendégfellépésével

Fekete Mihály jubileuma

Bródi Sándor remekműve, délután 6 és este 9 órakor
Helyárak: 10, 20, 30, 40, 60, 80 és 100 lei.

Guzsbakötötték a rablók az országu on

Magános asszony hajmeresztő kalandja

Constantából jelentik: Timothee Anica Ghindaresti közszegény asszonyt, aki a hetivásárról tért haza, az országúton rablók támadták meg. A

rablók guzsbakötötték a szerencsétlen nőt, súlyosan bántalmazták és elrabolták 10 ezer lei pénzét. A szerencsétlen asszonyt eszméletlen állapotban találták meg a járőke-

lők. A megindult nyomozás során a csendőrség négy gírgényt vett őrizetbe, akiket a rablótámadás elkövetésével gyanúsítanak.

Hóvihar és fagy pusztít Anatolia földrengés- sújtotta vidékén

Ankara. (Rador). A földrengés után újabb elemi csapás zúdult Anatóliára. Decmesztő hideg uralkodik és pár nap óta hóvihar dúhó az Anatólia különböző vidékein. A Fekete tenger partmenti részein irtózatos erejű vihar tombol, ami lehetetlenné teszi a hajózást. Tíznap óta Trapezunt felé az export szünetel. Az utak a hóviharok következtében járhatatlanok. Egyes helyeken háromméteres hótakaró borítja a földeket.

A 16 kilónál könnyebb marhabő. ök szabadforgalmát is megszüntették

(Bucuresti) A nyersbőrgazdálkodás megkötöttségének kiterjesztéséről szóló törvény megjelent a hivatalos lapban. Eszerint ezentúl nemcsak a tizenhat kilónál felüli súlyú, hanem általában az összes marhabőrök szabad forgalma megszünt és részben a nemzetgazdasági, részben pedig a honvédelmi minisztérium rendelkezésére áll. A sózott, szárított és nyersbőr-készleteket tíz napon belül be kell jelenteni írásban a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagigazgatóságához. A törvény értelmében a nyersbőrök összegyűjtését és szétosztását a nemzetgazdasági minisztérium rábizhatja a nagy bőrgyárak által még az ősszel alapított részvénytársaságra. A nyersbőrök árát negyedévenként és vidékek sze-

rint fogják megállapítani. A törvény alkalmazásával felmerülő költségek fedezésére a nemzetgazdasági minisztérium minden kiló nyersbőr után

egy lei illetéket fog szedni a cserzőüzemek terhére. A törvény ismertetésére visszatérünk.

„Anglia azt akarja, hogy a Balkán-államokat elkerül- jék a háború borzalmait”

London. (Rador.) Amery volt gyarmatügyi miniszter a „Közel- és Középkeleti Társaság”-ában előadást tartott, amelyben méltatta a balkáni államok egységre törekvő erőfeszítéseit.

— Nem mondanak túl sokat ha azt állítják. — mondotta,

— hogy a balkáni államok az utóbbi időben politikai tevékenységükben magasabbrendűeknek bizonyultak a nyugati európai államoknál a régi elintézetek és évszázados viszá-

lyok beszüntetése által. Finnország hősiess harca megváltoztatta a légkört a Balkánon is, ahol új remények támadtak. A balkáni nemzetek megértették, hogyha egy számbelileg olyan kicsiny nemzet, mint a finnek, olyan fenyves harci-erőt mutat, többszörös remény van arra, hogyha a balkáni államok egységesek maradnak megmenekülhetnek. Anglia azt óhajtja, hogy ezeket az országokat elkerüljék a háború borzalmait. A jelenlegi háborúnak olyan helyzetet kell teremtenie, ami lehetetlenné tegye Németország számára, hogy újabb próbálkozást tegyen Európa uralására. Elengedhetetlen az állandó béke számára, hogy a balkáni államok egy vagy több közösségbe tömörüljenek, melyek baráti módon együtt működhessenek, Európa e szép és gazdag részében, egyszersmindenkorra elhárítva minden külső uralmi törekvést.

Az előadásban a diplomáciai kar számos tagja is résztvett.

**Zipzár és varrógép
javítása garancia
mellett JAKAB mű-
szerésznél Avram
Iancu No. 5.**

**Halálra itta magát
a talált pénzből két
munkanélküli**

(Brassó). Ilie Ioan és Petre Ilie brassói munkanélküliek az utcán pénztárcát találtak, amelyben 5000 lei volt. A két munkanélküli elkorcsmazta a talált pénzt és annyi pálinkát ivott, hogy az alkoholemregzés mindkettőjükkel végzett.

Megfagyott a hóviharban egy asszony Székelyhid közelében

Tus Floare 34 éves Cuesd közszegény asszony benn járt Székelyhidon. Amikor Székelyhidról vissza akart menni a falujába, utközben szélvihar támadt. A szerencsétlen asszony egy ideig tovább vándorolt a viharban, majd őszszeesett és megfagyott a rét-

tenetes hidgben. Másnap reggel, a hótól teljesen befedve talált rá az erdőkerülő. A tragikus szerencsétlenséget jelentették a hatóságoknak. Mivel nyilvánvalóan szerencsétlenség történt és büntényről nincs szó, a temetésre megadták az engedélyt.

Elfogták az oltenitai ketős gyilkosság tetteseit

Bucuresti. (Rador). A bucuresti rendőrség az oltenitai ketős gyilkosság tetteseit elfogta. A gyilkosok: Andrei C. Tudor 25 éves brailamegyei illetőségű legény és Catina Carp Tina névű 32 éves szeretője, akit az ország több városának rendőrsége különböző bűncselekmények miatt köröz. Kihallgatásuk során beismerték, hogy február 26-án

éjjel Oltenia községben Maria Ursu 83 éves asszonyt és annak 56 éves leányát meggyilkolták, majd a lakásból 40.000 lei elraboltak és a pénz egy részét külvárosi kocsmákban elmulatták. Mikor a csendőrség elfogta őket, a legény 20 ezer leit ajánlott, ha szeretnével együtt szökni engedik. Az eljárás folyik.

Elfogták a székelyhidi kocsikenőcsgyár tolvajait

A székelyhidi kocsikenőcsgyárban az egyik gépről elloptak két darab alkatrészt, mintegy 2000 lei értékben. A gyár igazgatósága jelentést tett a csendőrségen és a csendőrség vezetője kinyomozta, hogy az alkatrészeket két testvér, Erdélyi Miklós és Sándor

lopták el. Megállapították, hogy a fiatal emberek a 2000 lei értékű lopott alkatrészeket eladták Debreczeni Dezső utáni kereskedőnek 80 leiért. Az alkatrészeket visszaszámrazatták a tulajdonosoknak, a tolvaj fiatalemberék ellen megindult az eljárás.

Egyes dolgok ugyan nélkülözhetők

de hiányukat mégis érezzük. Ilyen a Franck kávépótlék is, nélküle az igazi kávé elképzelhetetlen.

Dr Tatarukirályi helytartó meglátogatta a kolozsvári katonakórházat

A helytartó minden támogatást megígért a közhasznú intézmény szükségleteinek fedezésére

(Kolozsvár). Dr Tataru Coriolan királyi helytartó szombaton látogatást tett a kolozsvári katonai kórházban, ahol beható vizsgálat tárgyává tette ennek a nagyfotosságu intézménynek működését és szükségleteit.

A királyi helytartó G. Florescu tábornok és Manole Enescu ezredes-prefektus társaságában érkezett a kórházba, ahol Cristea Vasilescu tábornok és dr Nichita Manole alezredes és néhány kórházi főorvos fogadták.

A királyi helytartó minden körtemet meglátogatott; a legénységi, altisztai és tisztai

chita alezredes megköszönték a királyi helytartónak a katonai kórház iránt tanúsított ér-

deklódását és figyelmét, valamint a kórház betegeinek jutott adományokat.

— Jelentkezzenek, akiknek adóját vagy kincstári büntetésüket végleges ítélettel törölték Cadariu Emil pénzügyigazgató ezúton hívja fel mindazokat, akiknek adóját vagy másfajta kincstári büntetésüket bírói ítélettel törölték, hogy jelentkezzenek az adónak, illetőleg a büntetésnek rövid úton való törlése céljából. A jelentkezéssel egyidejűleg be kell mutatni a bírói ítéletet.

Hasbaszurta testvérét, majd kétségbeesetten maga vitte a kórházba

Csaknem testvérgyilkosi csinált egy gazdálkodóból az ital

A közeli Picta községben véres bicskázásban robbant ki az életét a Joancea fivére között. Joancea Florian, a bátyjánál, Joancea Teodor udvarán tartózkodott. — Már mindketten ittasak voltak és vitatkozni kezdtek. A vita mind hevesebb lett, amikor Joancea Teodor előrántotta a bicskáját és hasbaszurta vele fivérét. Joancea Florian összeesett és a bátyja akkor jőzanodott ki. Azonnal szekerre tették és beszállították a kórházba. A bicskázó testvér ellen megindították az eljárást.

Hidkarfához vágta a motoros: azonnal szörnyethalt

Megrendítő szerencsétlenség történt Lunca Sprie állomás közelében. Goldea Teodor 58 éves gazda a vasúti töltésen ment hazafelé. Utközben, ami

kor egy hidon ment keresztül, utoerte a motoros vonat. A vonat elütötte a szerencsétlen embert és a hid karfájának dobta. Goldea betörte a fejét

és azonnal kiszenvedett. A tragikus szerencsétlenség ügyben megindították a vizsgálatot.

Anglia tovább is erélyes az olasz-német szállítások kérdésében

(Róma. Rádió Bukarest. — Stefani.) Az olasz lapok részletesen foglalkoznak a hét német szenej szállító olasz hajó feltartóztatásával. A lapok megjegyzik, hogy ez az eljárás, még súlyosbítja a helyzetet. Az angolok részéről nem mutatkozik az a megértés és barátságos elintézési mód, amit általában hangoztatnak.

A Times reméli, hogy rövidesen megkezdik a tárgyalásokat és angol szénrel fogják helyettesíteni a német szenej. Az olasz szénszállítványok számára van hitel, úgy, hogy pillan-

natnyilag nem sürgős az olasz nehézipari cikkek leszállításának a kérdése.

A News Cronicle azt írja, hogy a blokád olyan súlyos fegyver, amiről a szövetséges hajalmak nem mondhatnak le.

A Petit Parisien szerint ez nem barátságos lépés Olaszországgal szemben a szövetségesek részéről. Csak minden in fézkedést megtesznek, hogy Németországnak ne legyen de vizája. — Az Oeuvre reméli, hogy Németországnak nem lesz alkalma kihasználni a helyzetet és nem sikerül Olasz-

országban ellenséges hangulatot kelteni. A Jour szerint bár milyen kellemetlen az angol blokád, nem lehet összehasonlítani a semleges hajóknak a német jengeralattjárók által történt elsüllyesztésével.

„Olaszországnak nincs oka félnie a szövetségesek győzelmétől...”

A Figaro szerint Olaszországnak nincs oka félnie a szövetségeseknek nincs semmi követeléseknek nincs emmi követelni valójuk Olaszországtól és nem forog veszélyben nagyhatalmi helyzete sem. Német győzelem esetén viszont Olaszország másodrendű hatalommá süllyedne a tizszerte nagyobb német hatalom mellett.

Szörnyű grippe
DIANA
bedörzsölés

körtermeket egyaránt és mindenütt élénken érdeklődött a betegségek, a kezelés módja iránt és vigasztaló szavakkal, tanácsadással igyekezett enyhíteni a betegek szenvedéseit. Szakértő szeme mindenütt meglátta a hiányokat, ami javításra szorult és elbeszélgetett a szolgálatos orvosokkal, akiknek sorában több behívott tartalékos orvost talált.

A kórház betegei között dr Tataru Coriolan több száz csomagot osztott ki és pedig 550 csomag dohányt, 150 kiló almát, 650 doboz gyufát, 1300 darab levelezőlapot, 200 db imakönyvet és 200 liter bort.

Bucszúskor a királyi helytartó elismerését fejezte ki a kórházban uralkodó rend és fegyelm felett és ismételt megígérte támogatását a kórház szükségleteinek fedezésére, különösen pedig egy új mosóda sürgős létesítésének érdekében. Cristea Vasilescu tábornok-parancsnok és Ni-

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

MEGNŐSÜLSZ?

— Igen.
— És mi lesz a hozomány?
— Az Állami Sorsjáték EGY SORSJEGYE.
Ha gazdag akar lenni,
VÁSÁROLJON SORSJEGYEKET A

DACIA

sorsjegyarudánál
a MÁRCIUS 15. és 18.-iki HUZÁSOKRA.

Helyi cím: **Colectura KIRSCH** Sas-passage (főbejárat)

A nagyvezérkar július 1-ig mentesíti a bevonulás alól a főiskolai hallgatók egyes csoportjait

(Bukarest. Rador.) A nemzetnevelésügyi minisztérium közbenjárására a nagyvezérkar azzal a céllal, hogy az ifjúságnak lehetőséget adjon tanulmányainak befejezésére és a vizsgák letételére, 1940. július 1-ig mentesítette a bevonulások alól a következőket:

1. Az összes egyetemi karok kereskedelmi akadémiák ipari főiskolák, és teológiák hallgatóit, ha az illetők már 1938. őszén iratkoztak be az illető főiskolákra.
2. Az orvosi és gyógyszerészeti kar, valamint a Politechnikum összes hallgatóit.
3. Az egyetemi tanárokat és

tanársegédeket.

5. A bennlakásos középiskolák igazgatóit.
6. Azokat a tanítójelölteket, akik tanítóképzők vizsgáira készülnek.
7. A tanítóképzők agronomjait.
8. A külföldön tanuló főiskolai hallgatókat.

Új könyveket kell vezessenek a malmok, lisztkereskedők, pékek, cukraszok, szatócsok

Április elsején lép életbe az új rendelet

Megírtuk, hogy a hivatalos lap február 22-iki számában megjelentek azok a rendelkezések, amelyeket a Központi Buzáértékesítő hivatal állított össze s melyek a malmokra és lisztet feidolgozó vagy áruoló kereskedőkre és iparosokra vonatkoznak. A szabályok szerint a központi értékesítő hivatal a jövőben minden községre vonatkozólag kötelező módon állapítja meg a kenyér árát és súlyát, valamint a pékek által szisztematikus kereskedelmi malmoktól vásárolt liszt árát és a liszt típusait is. A nemzetgazdasági minisztériumnak a spekulatörvény szerint meghatározott hatásköre a liszttel és kenyérrel kapcsolatban a központi értékesítő hivatalra száll át, tehát a jövőben ez a szerv a felelősséget viseli és ez a hivatal állapítja meg a különböző fajtaú liszt és kenyér árát és közli a kalkulációt, melynek alapján a buza árának megfelelően ki lehet számítani a liszt és kenyér árát. Ez a táblázat lesz mérvadó a polgármesteri hivataloknak a maximálásnál, természetesen a helyi viszonyokra való tekintettel.

Az új törvény alapján a rendes kereskedelmi könyveken kívül amelyeket a pénzügyminisztérium követel, mindazok, akik buza vagy rozs lisztet vagy árpát őrölnek, akár kereskedelmi, akár paraszt malmok és mindazok, akik bár

milyen formájú lisztet, mint kereskedők árusítanak, akár természetben, akár azokat átalakítva (raktárak, garázsok, üzletek, nagyban és kicsinybeni eladási lerakatok, pékek percesek, szatócsok, cukraszok stb.) kötelesek speciális könyveket vezetni a megállapított minták szerint, melyekbe tintával, vagy vegyi írónnal, törlés vagy radirozás nélkül, be kell írni nyilvántartás céljából a nyersanyag mennyiségét annak származását, a gyárba behozott nyersanyagot és az előállított termékeket: lisztet, grizt, keményítőt, idegen anyagot, hulladékot, valamint a kereskedelmi forgalomba eladott termékeket és a lefizetett törvényes taxákat.

A rendelkezés gyakorlati alkalmazása céljából kilencféle speciális könyvet sorol fel és pedig:

1. A falusi községekben levő pékek, percesek, valamint bármilyen községben levő cukrászok által felhasznált liszt, nyilvántartására.
2. A nagyban, vagy kicsinybeni eladási raktárak, üzletek, általános raktárak és garázsok raktárjai ban levő liszt nyilvántartására.
3. A falusi malmok őrlési nyilvántartását a kgr-ként 0.25 fogyasztási taxa nyilvántartására.
4. A henger és kőberendezésű falusi malmok nyilvántartása céljából.
5. A lisztet tisztogatók liszt nyil-

vántartására.

6. A kétszersült gyárak által felhasznált liszt nyilvántartására.
7. A keményítő, glucen, fehérnemű keményítő, cipész csiriz és dextrin gyárak által felhasznált lisztmennyiség nyilvántartása számára.
8. Nyilvántartási könyv a szatócsok, a kicsinybeni eladási raktárak számára és olyan vállalatok részére, amelyeknek fiókjai vannak.
9. Könyv a felhasznált nyersanyagokról, azoknak származásáról, azoknak származásáról.

Üzlettelen a nagyváradi terménypiac

A gabonapiacot az elmúlt héten lassan emelkedő árak mellett ugyszólván teljes üzletlenség jellemezte. A malmok szokásos buzavásárlásain és a már ősz óta folyó regáti tengeri vásárlásokon kívül, alig akad valamire való üzlet.

A tengeri ára a Regátban az utóbbi napokban emelkedett, vagononként átlag 2000 leivel, mely körülmény a nagyváradi árakat is befolyásolta. A regáti tengeri küldemények minőségi leg általában beváltak, amiben a kemény téli fagynak is része van és ami elősegítette, hogy az áru hidegen érkezett. Minőségi differenciák majd az idő enyhülése után fognak előállni, mikor a tengeri a hosszú úton felenged és melegen fog érkez-

ról, a gyártás alatt levő nyers anyagról és a termékekről: liszt, griz, korpa, idegen anyagok, hulladékok és a kifizetett törvényes taxákról a kereskedelmi malmoknak minősített szisztematikus malmok számára.

Az új könyveket április hó 1-től kell vezetni. Az új liszt-könyvekben újabb rovatok is szerepelnek, mint a régiiben. Akönyvekben szereplő felirások értelmében minden kiskereskedő, aki liszt eladással foglalkozik, köteles az esetenként kiállított összesített számlát az adóhivatalnál bemutatni, melynek alapján az adóhivatal igazolványt ad ki arról a liszt mennyiségről, melyet a valóságban már előző nap elvittek a vevők.

Érdeklődtünk illetékes helyen a könyvek bevezetési módjáról, azonban ez ideig még teljesen tiszta helyzetnek nem alakult ki és az érdekelt hivatalok várják a Központi Buzáértékesítő hivatal törvénytárgyarázatát, illetőleg a törvény végrehajtásával kapcsolatos részletes utasításait.

Anglia békéért könyörög - a diplomomokban

A westminsteri biboros-érsék, Artur Hinsley ünnepélyes főpapi misét celebrált a londoni Westminster székesegyházban. Az ünnepi istentisztelet keretében a biboros-érsék megújította Anglia felajánlását az Istenanyának, hogy ezáltal az igazság és a szeretet jegyében történő békéért könyörögjenek. Az ünnepélyes aktus alkalmából a nagybritanniai apostoli delegátus megrázó beszédet mondott, a melyben rámutatott a Szentatya törekvésére és jelszárára is, amely az igazságon alapuló békét akarja elérni.

ni. E cikkben további emelkedő tendencia mutatkozik.

Buzáért fizettek ab Curtici-hajár 535 lejt, mely ár és minőség mellett csak a Bánáthból konvenniált.

Zab, árpa, rozs majdnem teljesen elfűnt a piacról. A rozs emelkedése tovább tart.

A napraforgómag további emelkedő tendencia mellett már 950 lejt is megér.

A jökmag az új kivijeli vámok megállapítása óta elérte a legmagasabb árat, de még mindig nem érte el korábbi 15 lejes legmagasabb árát. Mai ára 13.50-14 lejt kg-ként.

Vetőmagokban az ár, kivéve a kendermagot, nem változott. Lóhere ára 40-41, lucerna 60-62 lejt.

SZINHÁZ

FEKETE MIHÁLY

**35 éves színészi jubileuma
a városi színházban**

Felszeghy Mária vendégfel-
lépéssel kedden, március 12-én
délután 6 órakor és este 9 óra-
kor LYON LEA, Bródy Sán-
dor remekműve.

Nagy örömmel jelentjük kö-
zönségünknek, hogy március
12-én, kedden Fekete Mihály
két előadásban a Lyon Leaban
fellép. A darab címszerepét
Felszeghy Mária játssza, aki hi-
res szépség és nagy talentumú
színésznő.

Várad közönségének olyan
előadásban lesz része, amilyent
csak ritkán láthat.

Fekete Mihály jubileumán
egész Várad közönsége ott lesz.

A színház pénzfára máris
árusítja a jegyeit. A helyárak
rendkívül olcsók: 10, 20, 30, 40
60, 80 és 100 lei.

Biharmegyében fokozzák a nyersanyag-termelést

A háboru óta nagyon megne-
hezült az ipari nyersanyagok
beszerzése a külföldről, rész-
ben a szállítási nehézségek,
részben valutáris, de más okok
miatt is. Minthogy most Bukarest-
ből jelentik a nemzetgazdasági
minisztérium geológiai osztá-
lyán lázasan kutatták azokat a
lehetőségeket, hogy hogyan le-
hetne a hiányzó nyersanyagok-
kat belföldön találhatók ásványi
anyagokkal pótolni, miután az
országban nagyon sok olyan
ásvány van, amelyeknek ki-
termelése eddig nem volt ren-
tező. A nemzetgazdasági mi-
nisztérium mozgalmat indított,
hogy ezeket az ásványi erede-
tű belföldi nyersanyagokat
most már termeljék ki.

A végzett kutatások igen je-
rősen eredménnyel zárultak,
amennyiben nagyon sok he-
lyen értékes érceket találtak,
így többek között Biharmegyé-
ben is. Fokozni fogják a crom-
ércet, a pirit és szilícium ércek
és vasércet kitermelését. Mind
ezekkel párhuzamosan folytat-
ják az alutalaj vizsgálatokat
más ércek kutatása érdekében.
Biharmegyében főleg molyb-
den és talajra találtak, amely-
nek kiaknázását teljes erővel
megkezdtek.

— Meghívó. A Szamos tar-
mányi építőipari céhközpont
nagyváradi székhellyel márci-
us 16-án d. e. 10 órakor a Str.
Alexandri 13. szám alatti helyi
sérben rendes évi közgyűlést
tart, melyre fűszertelettel meghi-
vuk a cég tagjait. Amennyiben
a közgyűlés hajározatképes
nem lenne, úgy a következő
nap, azaz március 17-én, fekin-
tet nélkül arra, hogy mennyien
jelennek meg, ugyanazon a he-
lyen és időben a közgyűlést
megtartjuk.

Százharmincezer textilmunkás sztráikba lépett Indiában

(Bombay. Rador.) Indiában nagy sztrájk tört ki a textil-
munkások, akik a háborus termelésre való fekinnyel napi 18 órát is dolgoznak egyes üze-
mekben, 15 százalékos béremelést követelnek a munkaadóktól, hivatkozván arra, hogy
az általános gazdasági helyzet következtében az árak emelkedtek. A textilgyárak a bér-
követelés teljesítését megtagadták, mire hétfőn közel 130 ezer textilmunkás szüntette be
a munkát.

A nem-közzükségleti cikkek árát hivatalosan szabályozzák

A Monitorul Oficial már-
cius 4-iki száma új törvényt
közöl, amely az ipari, mező-
gazdasági és import-árak for-
galombahozatalát szabályozza.
Ez a törvény azoknak az
áraknak a termelését, forga-
lomba hozatalát és eladását

szabályozza, amelyeket nem
minősítenek közzükségleti cik-
keknek. Az 1938. december
18-iki uszortörvénynek a
közzükségleti cikkekre vonat-
kozó intézkedései továbbra is
érvényben maradnak.

Az új törvény, amelyet hol-

napi lapszámunkban részlete-
sen ismertettünk, a nem köz-
szükségleti cikkek árát is ha-
tóságilag szabályozza, mind a
termelőnél, mind pedig a
nagybani és kicsinybeni keres-
kedelemben.

A polgármester közbenjárására napi 40 vagonot kaptak a váradi tűzifakereskedők Most a termelőkön mulik a fahiány megszűnése

Minthogy tegnapi számunkban
megírtuk a nagyváradi fakes-
kedők kérelmére a polgárme-
ster közbenjárta a kolozsvári va-
sutigazgatóságnál, hogy Na-
várad faellátása céljából meg-
felelő mennyiségű vagonj bo-
csássanak rendelkezésre.

A polgármester intervenció-
jának — minthogy most értesülünk
— megvan a teljes eredménye,
mert a kolozsvári vasutigazga-
tóság teherforgalmi osztálya-

nak vezetője, Bartsch CFR in-
spektor, közölte, hogy a mai
napról kezdve napi 40, egyelő-
re csukott vagonj bocsájtanak
a nagyváradi fakeskedők
rendelkezésére. Amint a nyitott
vagonok — amelyek tűzelőfa
szállítására alkalmasabbak —
felszabadulnak, úgy ilyeneket
fognak kiutalni.

A csukott vagonokban való
szállítás a fa árát vagononként

200 leivel drágítja, mert a fá-
nak a vasúti kocsiba való be-
és kirakása többbe kerül.

A fakeskedők remélik,
hogy ezek után 1—2 nap mul-
va már teljesen megszűnik az
immár fenyegetővé vált fahi-
ány és ha a termelők meglévő
készleteikből a szükséges men-
nyiséget rendelkezésükre bo-
csájtják, úgy a fakeskedőket
kifogják mindenben elégteleni.

Hat német hajó közül csak egy futott haza Vigóból

(London Curentul jelentés.)
Az angol tengernagy hivatal
a következő jelentést tette
közzé:

„Az elmúlt hét különös je-
lentőségű volt az angol hadi-
tengerészet szempontjából. —
Két angol hajó süllyedt el, az
Albano nevű 1176 tonnás ke-
reskedelmi hajó és a Cato ne-
vű 710 tonnás kereskedelmi
hajó.

Ez alatt az idő alatt négy né-
met hajót a saját legénysége
süllyesztett el, nehogy az an-
golorok kezére kerüljenek. Ez
a négy hajó a 6200 tonnás
Wolfburg, a 6530 tonnás Hei-
delberg, a 2390 tonnás Trója
és a 3369 tonnás Aruca. Össze-
sen 18.490 tonna ürtartalom-
mal.

Az Aruca volt a hat német
hajó közül az utolsó, amelyik

Vigo kikötőjét elhagyta. A
hat hajó közül hármat elfo-

Mussolini levelet intézett Chamberlainhoz az olaszor- szági szénszállítások ügyében

(Róma. Rador.) A szénszálli-
tások ügye még mindig igen
élénken foglalkoztatja az olasz
közvéleményt. Bastianini lon-
doni olasz követ, aki újabb ren-
delkezések átvétele végett Ró-
mába érkezett, most repülőgé-
pen visszafért az angol főváros-
ba. Az olasz lapok közül az
Avenire és a Tribuna úgy jüd-
ják, hogy Bastianini magával
vitte Mussolini olasz miniszter

gott a francia és angol tenge-
részet, egyet elsüllyesztett a
saját legénysége, egy hajó-
rést szenvedett a norvég vizek
nyugati vidékein és mindöss-
ze egy hajó érkezett be a né-
met kikötőbe.

elnök Chamberlain angol mi-
niszterelnökhöz intézett levelét.
Ezt a hirt olasz hivatalos kö-
rökben nem cáfolják meg, de
nem is erősítik meg. Jól in-
formált körök tudni vélik, —
hogy igen kétséges, miszerint
a szénszállítások ügyében An-
glia és Olaszország között az
ellentéteket sikerül kedvező
módon rendezni.

Miként építették hó- és jégtöltésekre a ma oly sokat emlegetett Murman-vasutat, cári Oroszországban

A Murman félszigetről és a rajta vonuló Murman-vasutól sokat olvasunk a finn-orosz háború óta az újságok tudósításaiban. A Murman vasutat a világháborúban építették és a munkában igen sok volt hadifogoly vett részt. Sok volt hadifogoly átka és keserves halála fűződik ehhez a vasutvonalhoz. Nagyon siettek a megépítésével és nem kimélték az emberéletet. Amerika, Anglia és Franciaország a világháborúban szövetségesek voltak a cári Oroszországnak és erre a vasútra azért volt szükség, hogy Amerikából, Angliából és Franciaországból az Északi tengeren át érkezett hadianyagot Oroszország belsejébe szállítsák.

Városunkban is él néhány hadifogoly, aki részt vett a Murman vasut építésében és még most is borzadályul emlékezik meg az ottani fehérpekorról. Szklenka Ferenc vasúti műszerész is egyike azoknak akik szerencsésükre élve kerültek haza a Murman vasut mellől.

Emondja, hogy milyen gyorsan kellett ezt a vasutat építeni. Az építkezés nem szünetelt télen sem. Télen pedig nem lehetett földmunkát végezni, mert a föld kökeményre fagyott és csákánnyal, ásóval még karcolni sem lehet rajta, nehogy ásní.

Az oroszok ezért a télen megépített vonalrészt egyszerűen a hóra építették. Hóból csináltak vasúti töltést és hogy az még szilárdabb legyen, a hóba kisebb távolságokban lyukakat vájtak, amelyekbe vizet töltöttek. A víz jéggé fagyott és tartotta a hótöltést. Erre a fehér töltésre rakták a talpfákat és a sineket és a kész vonalrészen nyomban közlekedtek a vonatok. Tavakon és folyókon úgy rakják hidakat, hogy a jégpánzra havat és gerendákat do-

bálgak, arra is vizet jöltöttek, így jégtöltést kaptak, amelyen keresztül vezették a vasutvonalat. Az ilyen hóból és jégből készült pályákon a nyolc hónap téli alatt szorgalmasan közlekedtek a vonatok és hozták az újabb hadifoglyokat, akik elhullott társaik helyett folytatták az építkezést. Mihelyt aztán bekövekezett a tavasz, akkor a hótöltés mellett párhuzamosan fokozott ütemben megindult a rendes — földből és kőből való — töltés megépítése. A folyókon és a tavakon át pedig a jégtöltések szomszédságában megépültek a befonhidak. A vasútépítési anyagot — sineket, váltókat és egyebeket — Amerikából hozták a hajók. Az egyik hajó későn ősszel érkezett és az a veszély fenyegette, hogy befagy az Északi Jeges-tengerben. Az oroszok biztatására az amerikaiak nem sokat bajlódtak az építési anyagnak partra való szállításával. Az egész hajórakomány különböző vasalkatrészt egyszerűen beledobálták a part közelében a tengerbe és elfávoztak. Ideje is volt, mert másnap beállott a fagyás. Az oroszok vártak néhány hetet és amikor a part mentén a tenger egészen a fenékgig jég volt, egyszerűen nekiállították a hadifoglyok százait, akiknek csákányokkal fel kellett törni a jeget a tengerfenéken levő sinek és egyéb vasúti anyagok fölé. Tíz-tizenöt husz méter mély, hosszú és széles gödröket ástak. Mikor aztán felferták a lent nyugvó vasúti anyagot, nagy ügyelbajjal a partra kellett azt vonszolniok. Sokan pusztultak el ott megfagyás és skorbut kö-

vetkeztében. A skorbutot azért kapták, mert élelmiszerük rossz és egyhangú volt.

A Murman-vasut építésénél finnek is résztvettek. Szklenka Ferenc ezeket beszéli a finnek-ről:

— Egy napon a már készen levő vasútvonalon néhány vonattal új munkások érkeztek. Ezek azonban nem voltak hadifoglyok. Ruházatuk rendes volt, arcuk egészséges. Vidámak voltak és jókedvűek. Finnek voltak, akiket a vasútépítési vállalkozók kialszkodott bérre szerződtek. Sárakat állítottak maguknak a finnek és szorgalmasan dolgoztak. Éte- lüket maguk készítették a vállalkozóktól kapott nyersanyagból. Minden finn sárta- lpat is hozott magával és azon ment reggel munkába, munkavége- zével pedig sárta- ba. Egy idő múlva azonban a finnek elége dejenkedni kezdtek. A vállalkozók által rendelkezésükre bo- csátott lisztet, húst és egyéb élelmiszert kifogásolták, mert az egyre silányabb minőségű kezdett lenni s majdnem olyan volt már mint a hadifoglyoké. Követelték, hogy jobb élelmi-

szereket adjanak nekik. Hiába volt azonban követelésük. Erre kérték, fizessék ki nekik a bért. Az orosz vállalkozók azonban csak nevettek és azt mondták, nincs pénz. Ha nem tesszik a finneknek, menjenek haza.

— A becsapott finn munkások erre abbahagyják a munkát és sártaikban maradnak. Azonban élelmiszerkészleteik hamarosan elfogytak. A vállalkozók csak erre várják. Azt remélték ugyanis, hogy az éhség a finneket behódolásra kényszeríti. Dehogyan. Felkaptak a sártaikra és az őserdőben horoggal vadásztak kisebb vadra és madárra. Meg aztán a hadifoglyok is adják nekik titokban ennyit. Ez nagyon nehéz volt, mert a vállalkozók megtiltották és a munkavezetők nagyon vigyáztak. A hadifoglyok azonban a nekik rokon szerves finnek nem hagyták. Éjjelenként felkelték nyomorúságos ágyukból és ruhájuk alatt titokban vitték az élelmiszert a finnek sártaiba. Három hétig tartott a finnek sárta- lpatja. Végül is a vállalkozók kénytelen volt velük kötött megállapodást beartani. Egyik emberük ugyanis sárta- lpaton egészen Koláig eljutott kerülő úton, ott felkereste az amerikai bizottságot és elmondta az egész sárta- lpat történetét. Az amerikai bizottság erőlyesen lépett föl az orosz hadifoglyoknál, erre ezek kénytelenek voltak még erőlyesebben újartani a vállalkozókat a szerződés beartására. A finnek erre megkapták pénzüket és kaptak jobb élelmiszert. Mihelyt azonban kitalaszkodott, hájukra vették a sárta- lpatot és ott hagyták a Murman-vasut.

Elsüllesztettek egy angol olajszállító hajót

(London. Rádió Bucuresti. Reuter). Egy angol ciszterna hajót az angol partok közelében megtorpedóztak. A hajó elsüllyedt. A 10.000 tonna úrtartalmu hajó, amikor a tenger-

alattjárót észrevette, maximális gyorsasággal folytatta útját és zeg-zugosan haladt, ez azonban nem segített, a hajó Honkong és Anglia között közlekedett.

JEGYEZZÜNK BONOKAT A HADSEREG FELSZERELESE ÉRDEKÉBEN

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Nationalanál, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságokon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalékos kamatjövödelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötdrédsszel s a lejártó szelvénynevel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejártat előtr szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Még kapható

Gál-féle

**Román-Magyar
Magyar-Román
szószótár**

(egybekötve) Ara 25 lei.

Pásztor papírkereskedés

Oradea. Piața Mihai Viteazul
4. sz. Telefon 2800.

A világ pókhálója

a SECRET SERVICE,

mely nem tévesztendő össze
az Intelligente Service-szel

(London.) Nincs a világnak jobb olyan szervezett gárdája, mint az angol titkviselők csoportja, amely az angol birodalom titkos szolgálatait ellátja. Akik, amelyekre ez a szó „confidential”, „private” vagy pláne „secret” kerül a nagy nyilvánosság és számos hivatalos hely számára sérthetetlen felbonthatatlan, örök „tabu” jelentenek.

Láthatatlan vasfüggöny védi a fürkésző, kíváncsi szemek elől a nagy „titkok”. Érdekes, hogy maguk az angol titkviselők sem nagyon kíváncsiak, ha ilyen akta szemük elé kerül. Az a Szervezet, amely ezt a különben nehéz és kényes szolgálatait ellátja: a Secret Service Valaki feltejté egyszer a kérdést: miért viselkednek az angolok ilyen aktákkal és ügyekkel szemben óvaosan? Egy politikus-író megadta rá a feleletet:

— Ha valamiről tudunk, ha valamit magunkban rejtünk, helyzetünk súlyos. Maga a titoktartás kötelesség és kötelez. Félős kötelességektől pedig óva kodjunk.

Az angolok a Secret Service munkásságáról nem szeretnek beszélni. Nem szívesen emlékeznek meg az úgynevezett „fekete kabinetről” sem, amely a posták szolgálatait látja el. Az angol belügyminisztérium jóváhagyása mellett minden olyan levelet felbonthatnak, amely politikai szempontból gyanusnak tűnik. Angliában nem ritkaság, ha az egyszerű dokkmunkás levelet ír a miniszterelnöknek, vagy más híres és számottevő politikusnak. Megtörtént azonban, hogy éppen a levelek gyakran kellemtelenséghez vezettek.

A Secret Service és a „Fekete kabinetről” a háború kitörése óta leirhatatlan munkát végzett. Nem szabad megfedkezünk az írek sorozatos terrorcselekményeiről sem, amelyek különben is sokszor megfelfejtlen problémák elé állították a Secret Service és a „Fekete Kabinet” titkviselőit. Az angol és a tengerentúli lapok számos esetben emlékeznek meg egy-egy rejtélyes ügyről, amelynek likvidálása a Secret Service érdeme.

Az angol titkos szervezet nem ujkeletű. Oly régi, mint maga a birodalom. A középkori titkos szervezet vezetője mindenkinél nagyobb ur volt. A titkos szervezet vezetőjének titkos kulcsa volt, amellyel

bejuthatott a királyi palotába és minden bejelentés nélkül jelenhetett meg az uralkodó előtt.

Erről a hatalmas „urról” és kulcsáról már évszázadokkal

ezelőtt különböző meséket röpitettek világgá.

Ennyi a legenda.

A valóságban a Secret Service központja a Foreign Office-ban van. A Secret Service kapcsolatot tart fenn a rendőrséggel, a Scotland Yarddal, a postával, a belügyminisztériummal, a hadügyminisztériummal, általában minden nagyobb állami hivattal.

Vezetője minden időben ismeretlen marad. A névtelen főnök a hadsereg embereinek sorsáról is dönthet.

A Secret Service a világ pókhálója. Hálózata messzire ki-

terjed. A külföldi államokban mindenütt öröklik néhány ember, akik Anglia politikai és gazdasági érdekeit védik. A szervezet hatalmas pénzüsszegeket emészt fel évenként.

1938-ban nem kevesebb, mint 500.000 fontot utaltak ki a szervezet költségeinek fedezésére. Háromszorosa annak, mint amennyit az előző év költségvetésében előirányoztak.

Közben ez a pénzüsszeg 700 ezer fontra emelkedett. Körülbelül tízezer ember áll a titkos szervezet szolgálatában. Mindössze két ember tudja, hogy

mennyit költ évente a Secret Service. Sir Horace Wilson, a Civil Service főnöke és a mindenkori külügyminiszter. Maga a miniszterelnök már nem. Ez azért van így,

nehogy egy-egy miniszter lemondása után, visszatérve a magánéletbe, szellőztessen a „legbensőbb” állami kivetési útkokat.

A külügyminiszter viszont külön esküt tesz, hogy visszalépése esetén sem nyilatkozik erről a kényes problémáról. III. Edward, a térdszajlagrand megteremtője kívánta ezt így; a tradícióhoz még ma is ragaszkodnak.

A Secret Service a világháború idején számos ellenséges kémeket tett ártalmatlanná. Ezt viszont jól megszervezett munkatársainak köszönhet. Feljegyzések bizonyítják, hogy a Secret Service annakidején az összes megfűtési kulcsok birtokába jutott.

Meghalt a mayerlingi tragédia utolsó tanúja

Stefánia főhercegnő udvarhölgye 88 éves korában meghalt — Hogyan égette el Svájcban élő ügyvédje e fontos tanu jegyzőkönyvét március 11-én Bécsben?

(Zürich.) Azok közt az osztrák politikai menekültek között, akik a német megszállás után elhagyják Bécs és Svájcban élnek, van egy ismeretlen bécsi ügyvéd is, dr. J. H. Hollitscher, aki a kancellári hivatalnál fontos, diszkrécionális misztériót töltött be. Dr. Hollitscher felesége közeli rokona Sofie von Planker-Klaps asszony, aki most Bécsben 88 éves korában elhunyt. Sofie von Planker-Klaps édesanyja II. Ferenc József alatt belső titkos tanácsos és a miniszterelnökség első osztályfőnöke volt. Az előkelő családból származó hölgyet Stefánia főhercegnő mellé osztották be személyes szolgálatra még pedig Rudolf trónörökös házasságától kezdve egészen annak haláláig. Sofie von Planker-Klaps személyes tapasztalatokat gyűjtötte a mayerlingi tragédiáról, annál is inkább, mert a főhercegnő ezekben a regényes napokban 1889-ben mindig a trónörökös özvegye mellett volt. Így többek között ő rendezte a trónörökös özvegyével a bécsi Hofburgban a svájci szárny traktusának egyik szalonjában a trónörökös személyes iratait, a mikor a holttest a szalon mellett levő hálósobájában volt ideiglenesen felravalozva. — Ezekben a papírokból sok fontos politikai feljegyzés volt. — Ezen az éjszakán a teljesen megtört trónörökös kérésére Sofie von Planker-Klaps kétszer ment be a szalon mellett hálósobába, hogy alaposan szemügyre vegye a holttest sá-

ruléseit és megállapítsa, hogy valóban öngyilkosság történt-e. Mindarról, ami ezen az éjszakán ebben a szalonban a ravatal mellett történt és amit a személyes feljegyzésekben találunk, pontos és kimerítő jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet azokhoz a titkos iratokhoz csatoltak, amelyek II. Ferenc József bizalmi embere, gróf Taaf le miniszterelnök kezébe kerültek megőrzés végett. De ezekről az éjszakai eseményekről és észleleteiről Sofie von Planker-Klaps egy személyes jegyzőkönyvet is készített a maga számára, amelyet a Habs-

burg-ház lemondása után közeli rokona férjének és bizalmi emberének, dr. Hollitscher ügyvédnek adott át.

Amikor a 88 éves uriaszony halálhíre Zürichbe megérkezett, dr. Hollitscher ügyvéd megerősítette a genfi fényeket és elmondta, hogy ezt a fontos és történelmi nevezetességű okmányt két évvel ezelőtt március 11-éről 12-re virradó éjszaka bécsi irodájában elégette. Ezen az éjszakán bukott meg a Schuschnigg-kormány, és vette át az uralmat a nemzeti szocializmus a régi császár városban.

Semleges hajók parancsnokai bejelentik, hogy német tengeralattjárók súlyosztották el hajóikat

Stockholm. (Rádió Bucuresti. STI). Egy elsúlyasztott svéd hajó megmenekült matróna elmondta, hogy a hajót német tengeralattjáró súlyosztotta el. A hajót 60 méterről torpedózták meg és egy perc

alatt elsúlyadt.

Amsterdam. (Rádió Bucuresti. HTI). Egy elsúlyadt holland hajó parancsnoka elmondta, hogy hajóját egy német tengeralattjáró súlyosztotta el.

Megjelent az új Almoskönyv

és kapható lapunk összes árusainál
Ara csak 15.— lei

Vidékre csakis az összeg előzetes beküldése ellenében pórtómentesen szállítunk. A kisebb összeg bélyegben is beküldhető

SPORT

A vidék

cikkét közöl a Curentul. A cikknek minden egyes szavát aláírjuk. Csak éppen késői bánat. Amikor a vidéki sport tönkretéve ellen emeltük fel szavunkat, akkor kellett volna így gondolkozni. A cikket szözszerinti fordításban közöljük.

Jó, ha megmondja az ember az igazat, még ha haragszanak is érte.

A legutóbbi eredményeket tekintve, könnyű megállapítani a vidék letörését és a fővárosi csapatok fejlődését. Eleg, ha megemlítjük, hogy a Ripensia, — tegnapig az ország legjobb csapata — a galaci Gloria nevelésű együttesének áldozata lett.

Olyen késsel állunk szemközt, amelynek két éle van.

Mit jelent a Ripensia, Kinizsi, TMAC, AMTE, Victoria letörése? (A NAC-ról már el is felejtkeztek Bucurestiben. Szerk.) Azt jelenti, hogy örüljünk a két bucuresti csapat: a Venns és a Rapid feljavulásának? Mert legyünk őszinték: csak ez a két csapat számít, csak ezeket lehet a román futball komoly képviselőinek tekinteni.

A fővárosi futball gyorsabban fejlődött, amint az várható lett volna és a fejlődés a vidék kárára történt. A fővárosi futball vonzerővel bír a vidéki futballisták számára, akik elhagyták egyesületeiket és ott telepedtek le, ahol nagyobb volt a jövődelem.

Ha a Ripensia és a Kinizsi — hajdani legkitűnőbb csapatok — ma lejtőn vannak, elképzelhető, hogy mi lesz itt a jövőben. A vidéki futball teljes csődjének leszünk tanúi.

Természetesen, egy ideig Bucurestiben lesznek az ország legjobb csapatai. De, egy idő múlva, ellentétek nélkül, megtörik majd az ambíció itt is és bekövetkezik a legnépszerűbb sportág teljes letörése.

A vidéki futball elpusztul.

És ennek a szörnyő ösztönző szörnek a megszűnés után, tanúi leszünk az egész futball letörésének.

Mentsük meg a vidéki futballt!

Még kapható

Gál-léle

Román-Magyar Magyar-Román szószótár

(egybekötve) Ára 25 lei.

Pásztor papírkereskedés

Oradea. Piața Mihai Viteazul
4. sz. Telefon 2800.

Tőzsér ismét Balkán-bajnok

Istanbulban folynak a Balkán-bajnokságok. Szépen szerepelnek a román versenyzők. Tőzsér nyerte az első bajnokságot

(Istanbul). A Balkán birkózó bajnokságok népes mezőnyvel, nagy érdeklődés mellett folynak. A román versenyzők szépen szerepelnek. Eddig Horváth I. legyőzte a görög Gheorghiont és a jugoszláv Hopeket. Horváth II legyőzte a jugoszláv Markst és kikapott a görög Filippstól. Cretu kikapott a jugoszláv Delukatól. Cocos legyőzte a jugoszláv Ivanovicot és a görög Kambaflist. Szilágyi győzött a görög Kavariast és kikapott a török Mustafától. Susaba legyőzte a görög Poukamisast és kikapott a jugoszláv Cherovatztól. A nagyvárosi Tőrekvés birkózóbajnoka Tőzsér legyőzte a jugoszláv Mogoljakot és a török Snaidot is és ezzel súlycsoportja bajnoka lett.

A versenyen Tőzsér nyerte az első bajnokságot.

A vasárnapi nyitány előtt

Kiadóstréninggel tartotta a Crisana

A Crisana vasárnap vidékre megy. Ellenfele a nagykárolyi Victoria lesz, amelynek még nem sikerült pontot szerezni a bajnokság folyamán. A Crisana reméli, hogy a sorozat folytatódni fog. Ennek ellenére nincsenek elbizakodva és

tegnap komoly tréninget tartottak. A kiadós tréningen jócskán mozogtak a fiúk és látni lehet, hogy a játékosok kondíciójával az idén sem lesz baj. A Crisana legények biztossak benne, hogy győzelemmel kezdik az idenyt.

NAC-Drăgos Voda és Tőrekvés-RMTE mérkőzés vasárnap

A bajnoki nyitánykor már két mérkőzés lesz Nagyváradon. A NAC a Drăgos Vodát kapja ellenfelül, a Tőrekvéshez az RMTE csapata jön le. A váradai csapatok a lehető-

séghez képest felkészültek és bizakodva néznek az első mérkőzés elé. Ugy a NAC, mint a Tőrekvés még egy utolsó kétkapus tréninget tart csütörtök délután.

A forduló legjobbjai

Vasárnap izgalmas forduló volt és a mérkőzés után a fővárosi sajtó kijelöli a forduló legjobbjait:

Kapusok: Pavlovici, Dávid Bosneag.

Jobb háttvédek: Sfera, Felecan.

Bal háttvédek: Dragomirescu, Solosu.

Jobb fedezetek: Vintila, Simatoc, Cornea.

Középfedezetek: Juhász, Rasinaru.

Bal fedezetek: Brandabura,

Jobb szélsők: Oana, S'pos.

Jobb összekötők: Ploesteanu, Marian.

Középcsatárok: Covaci, Humis.

Bal összekötők: Bodoia, Demény.

Bal szélsők: Dobay, Gica Popescu.

A hét csapata

Pavlovici — Sfera, Dragomirescu — Vintila, Juhász, Lirpas — Oana, Marian, Humis, Bodoia, Dobay.

A vasárnapi mérkőzések bírói

Husztig vezeti a NAC-Drăgos Voda mérkőzést. Sipos, a Tőrekvés-RMTE bírója.

A bíróbizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki:

Bucuresti: Unirea Tricolor-Rapid, Russu Gabriel. Juventus-AMTE, Irimescu.

Temesvár: CAMT-Venus, Huniade.

Galati: Gloria CFR-Sp. Studentesc, Bruckner.

Resica: UDR-Ripensia, C. Rădulescu.

Kolozsvár: Victoria-Carpazi, Picky Kroner.

I. csoport:

Nagyvárad: CAO-Drăgos Voda, Husztig.

Chişinau: FC Nistru-FC Braila, M. Petrescu.

Marosvásárhely: Muresul-FC Ploesti, Boldur.

II. csoport:

Nagyvárad: Tőrekvés-RMTE, Sipos.

Nagykároly: Victoria-Crisana, Ratz.

Marosvásárhely: CSTM-Oltul, Tănase Viorel.

C. Turzii: Ind. Sărmei-Universitatea, Tăutu.

Szatmár: Olimpia-Cimeciul, Gölner.

Rádió műsor

Csütörtök

BUCURESTI. 12 Pontos idő, egészségügyi és háztartási tanácsok, vízállás. 12.10 Hanglemezek. 13.20 Művészeti és kulturális hírek. 13.30 A rádió zenekara, vezényel Ion Giga. 14 Hírek. 14.20 A hangverseny folytatása. 15 Közlemények. 19 Pontos idő. 19.02 Tudományos közlemények. 19.17 Német népzene. 19.50 Hírek magyarul nyelven. 20 Raul Calinescu előadása. 20.15 Hangverseny 20.45 Szimfonikus zenekar hangversenye, vezényel Jonei Perlea. Szünetben hírek, sporteredmények. 23 Nagy énekesek hanglemezeiről. — 23.45 Hírek külföld számára.

BUDAPEST I. 7.45 Jóna, hírek, hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Elbeszélések. 13.10 Katonazenekar. 13.40 Hírek. 2.30 Cigányzenekar. 3.30 Hírek, műsorismertetés, árfolyamhírek. 5.45 Hírek. 6.15 Gazdasági előadás. 6.45 Rádió szalonzenekara. 7.45 Előadás. 8.15 Hírek. 8.25 Egészségügyi kalendárium. 8.40 A Makrancos hölgy előadása. 10.40 Hírek. 11.10 Táncczenekar. 12 Hírek külföld számára. 12.25 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

Apróhirdetések

ALLÁS

Főzőnt felveszek 15-re. Str. Griviței 32. városi vasút telephén. 722

Vincellérpár szakképzett, munkaszerető jó fizetéssel azonnalra felvétejk. Moldova ucca 93. 721

Csomagoló leány felvétetik. Oroszlán gyógyszerár. 719

Neresünk Nagyváradhoz közeleső szomszédos községek részére (Bihar, Szt. János, Fugyivásárhely, Fugyi és Bors) meghívható újságárusokat, jó keresettel. Jelentkezni a kiadóban. Piata Mihai Viteazul 4.

VÉTEL-ELADÁS

Óriási árat fizetek briliánsért, platínáért, ezüstért. Herbst ékszeráruház, Regele Ferdinand 3.

Gyermekkosci modern, mely jókárban eladó. Str. Nic. Zigre 12. 710

Szépirodalmi könyveket, regényeket, csakis újdonságok, vesznek. Cim a kiadóban. 664

Eladó helyszüke miatt aranyéremmel többszörösen kitüntetett tenyészéből való óriási "Emdeni" liba 1 gunár, 2 tojó. Jgyanott egy 510-es és egy 800-as csibeköltőgép is eladó. Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolok. Fajbarom fitenyészet Oradea, Str. Franceză 12. 597

NYOMATOTT PASZTOR EDI
CÉGNEL ORADEA